

LITHUANIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
LITUANIEN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
LITUANO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)
Mardi 21 mai 2002 (après-midi)
Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Aptarkite, įvertinkite vieną iš pateiktųjų tekstų:

1. (a)

AŠ - BERŽAS

5	Aš – beržas. Lietuviškas beržas, Išbridęs Iš pievų nakties, Sustojau Ant mūšių Didžiausiojo kelio Su plieno dalgiu Ant peties.	40	Negaila Man aukso. Negaila sidabro. Tik tų Praūžtųjų dienų... Bet...
10	Ir audrą, Ir giedrą, Ir viską praūžęs – Girdžiu aš Tyliais vakarais,	45	Ne viskas Išgerta, Ne viskas Pragerta. Aš didelius
15	Kaip skleidžiasi Naktys Žalioj mėnesienoj Baltųjų aušrų Pumpurais.	50	Lobius valdau. Turiu Savo džiaugsmą. Turiu Savo skausmą.
20	Purienos – Kaip taurės Auksinės Sudužę – Nukrito	55	Ateik, – Dovanosiu ir tau. Netinka Tau auksas. Netinka
25	Po kojom Iš mano širdies. Aš, viską praūžęs, Rūkais užsirūkęs, Geriu	60	Sidabras. Nei žodžiai, Saldumo pilni. Netikras Čia auksas.
30	Žalią vyną Nakties. Geriu Žalią tylą, Geriu	65	Netikras Sidabras. Ir deimantai tie – Netikri.
35	Žalią šilą. Geriu Ir apsvaigęs Einu.	70	Bet skleisis Dar naktys Žalioj mėnesienoj Baltųjų aušrų Pumpurais...

Ateik, –
75 Apkabinsiu,
I širdį priimsiu,
Papuošiu
Žvaigždėtai
Nakties auskarais.

80 Praeisi
Pro šalį,
Kaip laimė
Praeina, –
Nekeiksiu

85 Aš savo lemties –

Aš – beržas.
Lietuviškas beržas
Su plieno
Dalgiu
90 Ant peties.

Paulius Širvys, *Ilgesys – ta giesmė*, 1977.

1. (b)

- Keliu per eglyną nuvažiavo dailios rogutės. Pro medžių tarpus buvo matyti, kaip bėras arklys gražiai meta kojas. Žvangučiai skardėjo tyliame miške kaip sraunus upelis. Kirtėjai akimis nulydėjo puikius keleivius.
- Šalta, – padejavo vienas, kai jau nebesigirdėjo žvangučių, ir stipriau susisupo į kailinius.
- Kvailys esi, Adomai, didžiausias kvailys, – šaukė jaunas kirtėjas, lyg norėdamas staiga kilusį nepasitenkinimą išlieti.
- Kodėl?
- Kvailys, kad vedei, supranti dabar!
- Adomas susimąstė. Švelnaus vėjo srovė padvelkė medžių viršūnėmis, ir smulkios sniego žvaigždutės pabiro ant degančio laužo.
- Gryname lauke, vėjo pagairėje, nė medis neauga... Aš dažnai žiūriu į miško tankmę ir galvoju...
- Žmogus juk ne medis.
- Ir žmogus nori prie žmogaus prisiglausti...
- Žiemą ne taip šalta, ar ne? – vos sulaikė juoką kirtėjai.
- Ne taip šalta... - atsakė Adomas.
- Junti kūno šilumą ir širdies plakimą.
- Ir širdies plakimą...
- Ir dar ką? – kvatojosi vyrai. – Bet kas gi prie tokio tavęs norės glaustis!
- Pasakyk jam, kad jis bjaurus kaip rupūžė.
- Sakyk, kad jis – kaip išmirkusi velėna.
- Klausyk, Adomėl, – šaukė į ausį jaunas kirtėjas, – ant tavęs sako, kad tu bjaurus kaip ru...
- Rauplėtu veidu šmėkstelėjo šešėlis.
- Neklausyk, Adomėl, neklausyk jų...
- Ko man nusiminti, – atsakė Adomas, tankiai mirksėdamas. – Aš žinau, koks esu, ką čia kalbėti. Bet vyresnioji mergytė Steputė kartą man pasakė, kad aš gražesnis už saulę. Tai va!.. Kada žmona pradėjo mane... kaip jūs dabar... lygiai, kaip jūs... ir taip pat... Steputė ilgai verkė. Kai motina išėjo, ji prislinko, atsiklaupė, išbučiavo man kojas ir pasakė, kad už saulę gražesnis.
- Bet juk Steputė akla, iš pat mažens nemato.
- Tai juo labiau, juo labiau... – kalbėjo susijaudinęs Adomas. – Ji pasakė už saulę... Tik reikia suprasti.
- Gražesnis už saulę! Tai gražesnis!
- Ir už mėnulį.
- Jūs nieko nesuprantate, nieko, – mikčiojo išraudęs Adomas. – Gyvenu kaip šuo, dieną ir naktį dirbu, jei tik gaunu darbo... Ką jie be manęs... Ką tos mergytės... Manot, kad jų motina... Jūs nieko nesuprantat! Ji, Steputė, ji, akla mergaitė, bučiuoja man kojas... Ką jūs suprasit!
- Kirtėjai nutyla. Jiems nejauku.
- Visi ilgai žiūri į degantį laužą.
- Girioje ramu ir nyku. Šalčio dvelkimas sklinda per aikštes ir tankumynus, per didžiules pusnis ir mėlyną skliautą kaip sunkus ir tylus alsavimas.

45 Adomas susigūžia prie ugnies, jo veidas išbalęs, pašiurpęs, o lūpos kietai sučiauptos. Sustingusiu žvilgsniu jis žiūri į plazdantį laužą ir girdi kažkieno tylią tylutėlę raudą, kuri plaukia kartu su vėju, siūbuoja su medžių šakelėmis.

Jis pakyla nuo laužo ir nueina svyruodamas per gilų sniegą. Ir dabar jam ašaros viena po kitos ritasi per veidą.

Juozas Grušas, *Už saulę gražesnis*. Apsakymas, 1936.
